

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI EUROREGIONALNEJ IM. ALCIDE DE GASPERI W JÓZEFOWIE

SYLABUS

I. Informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Metodyka oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych w środowisku zamkniętym i otwartym			Rok akademicki	2022/2023
Kierunek studiów	Pedagogika			Forma studiów	studia niestacjonarne
Zakres studiów	Pedagogika resocjalizacyjna			Profil studiów	praktyczny
Prowadzący przedmiot	mgr Urszula Such			Cykl kształcenia	Nabór 2020
Dane kontaktowe dla studentów	E-mail		Telefon		Semestr VI LIC
Forma prowadzenia zajęć	wykład		ćwiczenia		(seminarium dyplomowe / konwersatorium / warsztaty / laboratoria / zajęcia projektowe) (wpisać jakie)
<p>(I) Proszę pamiętać o dostosowaniu formy zajęć do możliwości uzyskania i weryfikacji założonych efektów uczenia się.</p> <p>(II) Proszę wybrać odpowiednie przez wstawienie znaku "X" w kolumnie obok.</p>					
	0	0	X	ZO	
Wymagania wstępne	Wiedza podstawowa z zakresu: pedagogiki resocjalizacyjnej, nieprzystosowania społecznego, teorii wychowania i współczesnych koncepcji wychowawczych, kryminologii, psychologii społecznej, rozwojowej, psychologii klinicznej, psychopatologii				

II. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS

(I) Jeden punkt ECTS odpowiada efektem uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25 lub 30 (praktyka zawodowa) godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.

Forma zajęć	Sposób realizacji		Czynności	Liczba godzin
Wykład	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			0
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	
			czytanie wskazanej literatury	
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	
	e-learning	inne ...	0	
Ćwiczenia	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			27
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	20
			czytanie wskazanej literatury	14
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	14
	e-learning	inne ...	0	
Inne ...	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			0
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	0
			czytanie wskazanej literatury	0
			napisanie referatu / eseju	0
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	0
	e-learning	inne ...	0	
Sumaryczne obciążenie studenta				75
Punkty ECTS				3

III. Cel przedmiotu i treści programowe

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie z zasadniczym kanonem form i metod pracy oraz z technikami oddziaływań resocjalizacyjnych, zaprezentowanie oddziaływań prowadzonych w zamkniętych instytucjach korekcyjnych. Przedstawienie informacji dotyczące struktury instytucjonalnego systemu resocjalizacji i profilaktyki w Polsce oraz specyfiki, zadań i organizacji pracy, a także form i metod wychowania resocjalizującego, stosowanych w poszczególnych instytucjach zamkniętych oraz w środowisku otwartym. Przedmiot służy także kształtowaniu umiejętności właściwej interpretacji przepisów prawnych, regulujących problematykę pracy resocjalizacyjnej w instytucjach korekcyjnych oraz uwrażliwieniu na etyczne aspekty roli zawodowej pedagoga resocjalizacyjnego
----------------	--

Treści programowe (szczegółowy program zajęć dydaktycznych)				
forma zajęć: ĆWICZENIA				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		opis, wyjaśnienie, prezentacja z użyciem środków multimedialnych, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, dyskusja, metoda zajęć praktycznych, symulacja sytuacyjna		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Wprowadzenie	Podstawowe pojęcia i relacje w metodyce profilaktyczno-resocjalizacyjnej. Proces, zasady, metody resocjalizacji.	1	
2.	Zagadnienia prawne	Zagadnienia prawne, dotyczące sytuacji nieletniego przed sądem rodzinnym oraz możliwych reakcji państwa na przejawy demoralizacji i nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży - analiza i interpretacja tekstów źródłowych (regulacje prawne), dyskusja	1	
3.	Formy resocjalizacji zakładowej	Cele, zasady i organizacja funkcjonowania wybranych placówek oraz systemy działalności instytucjonalnej - analiza i interpretacja dokumentacji, opis funkcjonowania, dyskusja	2	
4.	Współczesne tendencje w profilaktyce	Profilaktyka klasyczna i profilaktyka pozytywna, teoria resilience w służbie profilaktyki społecznej, czynniki ryzyka i czynniki chroniące w planowaniu oddziaływań profilaktycznych - studium przypadku (analiza konkretnych przypadków)	2	
5.	Mediacja rodzinna i rówieśnicza. Metodyka pracy kuratora sądowego.	Metoda oddziaływań profilaktyczno- wychowawczych w środowisku otwartym. Zakres pracy i obowiązków kuratora rodzinnego i karnego - analiza i interpretacja dokumentacji (regulacje) oraz symulacja sytuacyjna (odgrywanie scenek - mediacja w oparciu o konkretnie przedstawione sytuacje)	3	
6.	Bariery i obciążenia resocjalizacji zakładowej	Działania w zakładach poprawczych i karnych, a także negatywne konsekwencje izolacji oraz aspekty świadczące o ich totalnych charakterze	1	
2.	Diagnoza i metody w resocjalizacji	Diagnoza resocjalizacyjna, metody diagnostyczne, programowanie resocjalizacyjne - znaczenie dla praktyki. Charakterystyka głównych założeń metod resocjalizacji - perspektywa zmian. Systemy resocjalizacyjne w warunkach zakładowych. Patologie zamkniętych instytucji resocjalizacyjnych - ćwiczenia praktyczne: tworzenie narzędzi diagnostycznych oraz poby doboru metod na podstawie przedstawionych diagnoz	4	
3.	Formy pracy profilaktycznej i wychowawczej w środowisku otwartym	Zooterapia, muzykoterapia, choreoterapia, arteterapia - ćwiczenia praktyczne (przygotowanie scenariuszy zajęć z wybranych form)	3	
4.	Metoda indywidualnego przypadku w pracy z dzieckiem w środowisku otwartym	Konstruowanie scenariusza profilaktycznego przez studentów - na podstawie wybranych przypadków (case study) studenci tworzą scenariusz pracy z dzieckiem - diagnoza i dobór narzędzi diagnostycznych, określenie celów działania, wybór metod i technik oraz form pracy, podejmowane działania, mechanizm ewaluacji działań. Omówienie prac studentów, mocne i słabe strony, dyskusja.	5	
5.	Praca w grupach	Resocjalizacyjne programy penitencjarne realizowane w Polsce - przykład, charakterystyka i krytyczna analiza. Propozycje zmierzające do optymalizacji resocjalizacji w środowisku zamkniętym - analiza i interpretacja materiałów źródłowych (programy penitencjarne - analiza założeń i ich skuteczności), dyskusja	5	
Suma godzin			27	
<p>* Metody podające: wykład, narracja, opis, wyjaśnianie, konsultacja, pokaz. Metody niepodające: metoda problemowa, metoda problemowa w grupach, dyskusja, dyskusja zaplanowana, debata, dialog, gra dydaktyczna (symulacyjna, sytuacyjna, inscenizacja), burza mózgów; zajęć praktycznych, projektów (np. metoda laboratoryjna, projekt badawczy, grupowy projekt studencki, indywidualny projekt studencki, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych), tekstu przewodniego (np. analiza i interpretacja tekstów źródłowych lub przepisów prawnych). Technika kształcenia na odległość: e-learning.</p>				

IV. Efekty uczenia się i ich weryfikacja			
KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego		Treść efektu kierunkowego	
Wiedza			
PED_W02		rozumie fundamentalne wyzwania i dylematy współczesnej cywilizacji, zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej, ma wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	
PED_W07		w zaawansowanym stopniu posiada wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, postawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych	
Umiejętności			
PED_U03		potrafi formułować, rozwiązywać nietypowe i złożone problemy oraz wykorzystać zdobytą wiedzę dotyczącą metod, narzędzi, procedur i dobrych praktyk w odniesieniu do konkretnych sytuacji pedagogicznej (praktyki opiekuńczej, wychowawczej, edukacyjnej, kulturalnej, pomocowej) także z zastosowaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	
PED_U07		potrafi efektywnie komunikować się z otoczeniem używając specjalistycznej terminologii, a także i porozumiewać się w sposób klarowny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	
PED_U14		potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę oraz formułować i rozwiązywać problemy i wykonywać zadania typowe dla swojej działalności zawodowej związanej z kierunkiem oraz zakresem studiów	
Kompetencje społeczne			
PED_K02		jest gotów do stwierdzania i propagowania znaczenia nauk pedagogicznych, psychologicznych i socjologicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania własnych działań zawodowych i inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	
PED_K05		jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą zawodową, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki, wymaga tego od siebie i innych, dba o dorobek i tradycje zawodu	
PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	Symbol efektu przedmiotowego	Treść efektu przedmiotowego	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (wybrać z listy poniżej **)
Wiedza			
PED_W02	W1	Zna zaawansowaną i usystematyzowaną terminologię zakresu profilaktyki społecznej, posiada uporządkowaną, rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu źródeł i teoretycznych podstaw pracy profilaktyczno-wychowawczej w środowisku zamkniętym. Zna metodykę pracy profilaktyczno-wychowawczej w środowisku otwartym.	aktywność merytoryczna, sprawdzian praktyczny
PED_W07	W2	Posiada zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę na temat struktur i instytucji zajmujących się oddziaływaniami profilaktyczno-wychowawczymi w środowisku zamkniętym i otwartym	aktywność merytoryczna, sprawdzian praktyczny
Umiejętności			
PED_U03	U1	Posiada zaawansowaną umiejętność prezentowania pomysłów i sugestii w zakresie innowacji procesu resocjalizacji na rzecz zwiększenia jej skuteczności. Posługuje się przy tym rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych doświadczeń praktyki resocjalizacyjnej.	aktywność merytoryczna, sprawdzian praktyczny
PED_U07	U2	Wyjaśnia użyteczność metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji określonych celów i zadań resocjalizacyjnych i profilaktycznych.	aktywność merytoryczna, sprawdzian praktyczny
PED_U14	U3	Potrafi zaprezentować odpowiednie metody oraz techniki oraz przewidzieć efekty podjętych działań profilaktycznych i resocjalizacyjnych realizowanych w zakładach resocjalizacji penitencjarnej	aktywność merytoryczna, sprawdzian praktyczny
Kompetencje społeczne			
PED_K02	K1	Prezentuje przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych wobec osób przestępczych oraz jest gotowy do podejmowania wyzwań stawianych pedagogowi resocjalizującemu w zakresie jego pracy indywidualnej, jak i w zespole.	aktywność merytoryczna, sprawdzian praktyczny
PED_K05	K2	Postępuje zgodnie z zasadami etyki wychowawcy, weryfikuje działania zamkniętych instytucji korekcyjnych w zależności od zmieniających się potrzeb indywidualnych i społecznych ma świadomość konieczności zmian systemu resocjalizacji w warunkach zamkniętych i otwartych.	aktywność merytoryczna, sprawdzian praktyczny
** egzamin pisemny (pytania otwarte, test, zadanie); egzamin ustny; zaliczenie na ocenę (praca kontrolna, prezentacja, esej, sprawozdanie, referat, materiały pisemne z metody problemowej, sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja), badania terenowe, aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego), zaangażowanie społeczne, obecność na zajęciach)			

V. Forma i warunki zaliczenia

(I) Liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk. Zatem każdy student rozliczający przedmiot, w tym w minimalnym akceptowalnym stopniu (na ocenę 3,0), otrzymuje pełną liczbę punktów ECTS.

(II) Każdy z efektów przewidzianych programem przedmiotu musi zostać osiągnięty co najmniej na minimalnym poziomie akceptowanym przez osobę prowadzącą zajęcia.

WYKŁAD		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	Kryteria oceny
egzamin pisemny	pytania otwarte			
	test			
	zadanie			
egzamin ustny	praca kontrolna			
	prezentacja			
	esej			
	sprawozdanie			
	referat			
	materiały pisemne z metody problemowej			
	sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)			
	badania terenowe			
	aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)			
	INNE: (wpisz jaka)			
zaangażowanie społeczne				
		suma:	0 /100	
ĆWICZENIA		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi w pkt IV	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)		x	60	
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)		x	40	
INNE: (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - 1 nieobec.)				
		suma:	100 /100	
INNE:		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)				
INNE: (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - nieobec.)				
		suma:	0 /100	

VI. Zalecana literatura i pomoce naukowe

(I) Dostępność zalecanej literatury należy sprawdzić w bibliotece uczelni.

Literatura podstawowa

- Pytka L. (2008), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne, Warszawa.
- Pospizyż K., Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań. Warszawa 1998, Wyd. „Żak”. (rozdział IV)
- Siemionow, J. (2011). Niedostosowanie społeczne nieletnich: działania, zmiana, efektywność. Difin. Warszawa

Literatura uzupełniająca

- Bielecka E: Systemowe rozwiązania w programach profilaktycznych i resocjalizacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodzin, w: E. Bielecka red., Profilaktyka i readaptacja społeczna – od teorii do doświadczeń praktyków, Białystok, 2006.
- Dąbrowska J., Próby humanizacji polskiej resocjalizacji. „Opieka-Wychowanie-Terapia” 2001, nr 3 (47)
- Śliwa, S. (2013). Wybrane problemy resocjalizacji nieletnich w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych. Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji. Opole.
- Machel, H. (2008). Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej- casus polski (Studium penitencjarno-pedagogiczne). Impuls. Kraków.

Uwagi